

nogle Dage siden er fremlagt for os, er jeg stødt paa Noget, som i nogen Henseende kunde overraske mig og altsaa have givet mig Anledning til at udtale mig. Ikke heller har jeg kunnet finde nogen virkelig Grund til idag at gaa ind paa Spørgsmaal om almindelige Skattereformer eller Skatteomvæltninger, særlig ogsaa fordi der synes mig iaar ikke at være egentlig Anledning til, selv om man havde Noget paa Hjerte i saa Henseende, at fremkomme dermed under Finanslovens 1ste Behandling, da det jo i det andet Hing for nogle Dage siden er bebudet af Ministeriet, at det agter om kortere Tid at fremlægge Forslag til en fuldstændig Lødsreformlovgivning. Jeg har derfor heller ikke, maa jeg tilstaa, i de sidste Dage tænkt videre over disse Forhold, og naar jeg nu maa gjøre et Par Bemærkninger til, hvad der fremkom fra det nævnte ærede Medlem, vil jeg ikke kunne gaa saa dybt ind i Forholdene, som jeg kunde have ønsket, hvis jeg havde tænkt paa idag at forlange Ordet for at udtale mig om dem. Jeg skal imidlertid tillade mig at sige, at naar det ærede Medlem gav en Opgjørelse, hvorefter vor Status i de sidste 10 Aar har forbedret sig med nogle og sirlindstyve Millioner, — saavidt jeg erindrer 85 Millioner — saa har jeg for mit Vedkommende ikke opgjort Noget derom og skal derfor ikke sige noget Bestemt derom, medens jeg meget hurtigt vilde kunne foretage en saadan Opgjørelse, fordi jeg har Alt, hvad dertil kræves, liggende. Jeg vil dog ikke i mindste Maade tvivle om, at det ærede Medlem har Ret; dertil er han altså vant til at gjøre den Slags Opgjørelser. Det er mig imidlertid dog ikke rigtig klart, om det ærede Medlem har set derpaa med de rette Dine, navnlig saaledes, at han ogsaa har set paa, om Anvendelsen af disse nogle og sirlindstyve Millioner er flet paa en saadan Maade, at virkelig den finansielle Status er bleven forbedret med den tilsvarende Rente, thi det er dog det, der har Betydning, naar vi se Sagen finansielt. Det kan have stor Betydning for Landets Udvikling, at man anvender saadanne Overskud paa Maader, der ikke give direkte Rente eller Indtægt, da det kan paa anden Maade give Samfundet Erstatning; men naar vi tage det finansielt, er det absolut nødvendigt at tage Spørgsmaalet om Renten med. Jeg skal altsaa kun sige, at det ikke staar mig ganske klart, om det ærede Medlem har taget det med. Men dernæst maa jeg tilstaa, at naar det ærede Medlem anførte dette som Bevis for, at vi meget betydelig kunne nedsætte Skatterne, saa tror jeg dog ikke, selv forudsat, at alt det Anførte er rigtig, at der deri kan ses et fuldyldigt Bevis for, hvorvidt man virkelig kan gaa til betydelige Skattnedsættelser. Jeg tror, at naar man vil undersøge dette Spørgsmaal, maa man stille Udgangspunktet noget anderledes. Jeg skal dernæst ogsaa bemærke, at naar det ærede Medlem udtalte, at man har opstillet

forskjellige Forsvarsgrunde for ikke at nedsætte visse Skatter, da skal jeg ikke tilbageholde, at de Grunde, som han anførte, har jeg dog egentlig ikke hørt omtale her i Landet. Jeg har hørt dem omtale andre Steder, og jeg har navnlig hørt dem blive stærkt anvendte i sin Tid som Argumenter i England, da man der i Begyndelsen af Aarhundredet blev nødt til at paalægge betydelige Skatter, som Grunde til, at man ikke behøvede at være saa overordentlig varsom, da man dog skulde have Penge; men her i Landet har jeg ikke hørt det omtale som Noget, der skulde være til Hinder for at nedsætte Skatterne, og jeg for mit Vedkommende vil tværtimod ligesom sige, at var der ikke Andet end dette at sige, vilde det være høist urigtigt ikke at gjøre det; thi den første Grundsatning for enhver Finansbestyrelse maa være ikke at tage Mere fra Statsborgerne, end der er nødvendigt for at føre Statshusholdningen paa forsvarlig Maade, hvad enten man maa sige, at de Skatter, man paalægger Statsborgerne, falde dem haardt eller overordentlig let, og jeg tror altsaa heller ikke, at i sidste Tilfælde Statsstyrelsen er berettiget til at paalægge eller fastholde unødvendige Skatter. Det er altsaa min Mening, at det Synspunkt, man maa stille op, naar man virkelig vil se dette Forhold paa rette Maade, er et helt andet. For det Første maa man opstille som Udgangspunkt ikke, hvor meget man i et vist Antal Aar er gaaet fremad, men hvor stort Overskudet er efter Diebliftets Forhold, og hvad man kan vente i Fremtiden, naar de diebliftelige Forhold tænkes fortsatte, og dernæst maa man opstille — og det synes jeg, at det var urigtigt at det ærede Medlem, at han ikke tog Hensyn til — hvilke Udgifter der fornuftigvis kunne ventes i Fremtiden for en fornuftig Statsstyrelse. I denne Henseende tilstaaar jeg, at for mig staar det saaledes, at der i Fremtiden forestaar saa betydelige Udgifter paa forskjellige Omraader, at jeg ikke skjønner, at vort Overskud er saa overordentlig stort. Der er allerede idag — og jeg har ganske vist den Mening, at dertil behøves der dog Noget — talt om en Forbedring af Embedsmændenes Wilkaar; men der er en anden Ting, som der tillige er Tale om i denne Tid og lange har været det, og hvortil jeg er overbevist om, at der vil medgaa meget betydelige Beløb — derom tvivler vist Ingen — nemlig en saadan Udvikling af vort faste Forsvarsvæsen, som kan anses for forsvarlig. Der er ogsaa andre Omraader, med Hensyn til hvilke vi trænge meget til at have rede Midler tilstede. Jeg omtalte nylig, at f. Ex. det statistiske Bureaus Lokaler ere af en saadan Bestaafenhed, at de ere ligesom næsten standaløse, men det, at vi trænge i høi Grad til at tage fat paa offentlige Bygningsforetagender her i Landet, er Noget, der er aldeles utvivlsomt; det gjælder ikke alene i dette Forhold, men i næsten alle Ne-